

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 4. ANULU XVIII.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresele catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si lieri straine pe unu anu pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 11 23 Ianuariu 1870.

Nr. Cons. 1435—1869.

Iubita preotime. si iubitu poporu credinciosu din archidiecea gr. or. in Ardeu, pace voue dela Ddieu Tatalu, si Domnulu nostru Iisusu Christosu!

Inaltulu Ministeriu internu prin decretulu seu din 4-lea Ianuariu anulu curgatoriu a binevoitu a rendui, ca tacs'a chirurgica, care o platea cei nou cununati cu 35 xr. val. austri: se ridica, si are a inceta dela 4-lea Ianuariu 1870.

Deci acest'a ve aducu tuturoru la cunoscintia, ca mai multu nu sunteti datori a plati tacs'a chirurgica, cando fiii vostri se insora, seu candu ficele vostre se marita.

Asemenea si preotimea nu mai are insarcinare a incasa acesta tacs'a chirurgica dela nou cununati, dara nici Parintii Protopopi n'au spre viitoriu sa adane tacs'ele aceste, si sa te predee la perceptoratele de finantia tiei.

Cu acestu privilegiu se potescu toti acei Parinti Protopopi si Administratori protopopesci, carii n'au asternutu Consistoriulu nostru conspectele despre noucununati, si despre administrarea tacs'eloru la respectivulu perceptoratu finantialu, ca datorintiei acestei fara amanare sa satisfaca, si conspectele obicinuite sa le asterna inocea.

Din siedintia consistoriale tinnuta in 30 Decembre 1869 calendariulu vechiu.

(L. S.)

Archiepiscopulu si Metropolitulu romanu de Releaga greco-resaritena:

ANDREIU m. p.

Patriarchulu serbescu Samuilu Masireviciu, a reposatu Mercuri in 7 ale curentei lovitu fiindu de guta.

Mortea lui s'au intemplat in unu tempu fatalu pentru metropoli'a serbesca, caci, precum se scie in deobsee, in anulu trecut s'au conchiamatu congresulu bisericescu, la a carui'a inceputu numai decatu s'au ivitu doue partide, un'a clericale, si alta populara. Cea clericale nefiindu sigura de reusire, fatia cu cea populara, reposatulu Patriarchu au disolvitu congresulu, si nici ca l'au conchiamatu ierasi.

Pentru noi romanii ortodocsi impregiurarea acest'a au fostu forte prejudiciosa, caci nici pana astadi nu ne-amu pututu desface de serbi in privintia pretensiunilor nostre de bani, monastiri, si de comunele mixte bisericesci.

De sub Predelu, Ian. 1870.

(Meditatiuni vechi si noue).

Anulu 1869 trecu, insa credu ca nu avemu sa-l lasamu numai pre sem'a istoriei, n'avemu sa ne departamu de elu pana nu vomu refui socotelele ce le-amu avutu in tressulu si pentru densulu. Socotelele aceste suntu mai multu intelectuale si adeca unele apartienu de terenulu bisericescu scolaru, altele nationale politice, altele iera de celu nationalu socialu.

Pre terenulu bisericescu scolaru vedemu unu progresu la romanii gr. or. din Transilvania, Banatu si Ungaria. Statutulu organicu conceputu si conchiamatu de congresulu nationalu bisericescu romanu, s'a sanctionatu si s'a pus in lucrare in parochie si protopopiatele cuprinsului tienetoriu de provincia metropolitana gr-or. romana. Acest'a si va ave rezultatele sele negresitu, va regula afacerile bisericesci si scolari, incatu ele se devina institute nationale, prin urmare salutare pentru credinciosii provinciei metropolitane. Amu dori, ca in decursulu anului urmatoriu se putemu afla din date statistice starea detaiata a bisericiloru si a scoleloru nostre. Candu publiculu nostru va ave in evidentia institutele ace-

stea salutarie, va fi odata mandra de puterea de vietia ce va vede ca se oglindeza din trensele; de alta parte va servi unor'a spre a continua in barbati'a loru pre aceste terene; altor'a de a imita pre cei barbati. Aici mai ca amu pute adange si o dorintia pia, adeca: se avemu odata ocaziune ca se vedemu dinaintea ochiloru nostri unu conspectu despre literatur'a nostra. —

Restringendu-ne a vorbi numai despre afaceri scolarie, trebuie se ne aducemu aminte, ca anulu trecut au adus pre terenulu acest'a o impregiurare noua. Guvernulu actualu introduce legea, prin carea au a se infiintia dopa trebuintie si scole comunale. Aceste au facutu, ca se curga multa negrela pentru colonele diaristice. Cea mai mare parte au vorbitu cu destula groza de urmarile acestoru scole.

In fondu inse credemu, ca deca nu pentru altuceva, celu pucinu pentru impintenarea de a crea si de a sustiene scolele confesiunali nationale pote se servesca legea de destulu motivu.

Noi nu trebuie numai se ne spaimentamu de ori ce actu alu guvernului, ci sa apretiuimu va orea lui din tote punctele de vedere. Detori'a nostra este de a ne lumina si de a lumina pre poporu, ca se cunosca trebuintiele sele. Poporulu insu-si se va stradiu atuncea din tote puterile a face aceea ce vede ca este de lipsa. Lucrandu elu pentru indeplinirea lipseloru sele, lucra in folosulu statului si no-lu silesce pre statu la alternativ'a, care si au pus'o si din care un'a parte, se pote intempla, ca pre unele locuri se fia aplicata in detrimentulu poporului. Daru in casuri de acestea cui se pote imputa?

Ni se pare, ca aru trebui, ca nu numai se vorbimu si se scriemu multe: daru se si facemu. Unu campu frumosu de activitate aveamu, si avemu inca, in Treiscaune (Háromssék), unde din lips'a instructiunei confesiunali nationale perdemu unu numeru considerabilu d'ai nostri. In un'a din siedintiele unui sinodu protopopesu s'a facutu o propunere pentru inceperea unui fondu, carele se fia bazea unui isvoru de ajutore la diferitele scole ce exista deja si ce au a se infiintia in comunele bisericesci din acestu tienutu. Nu vedemu inse pan'acum'a nici unu inceputu.

Desvoltarea nationala politica au fostu in anulu trecut mai multu stationaria. Caus'a o potemu ascrie impregiurarei, ca o parte insemnata din noi nu au cuprinsu de locu situatiunea in carea ne aflamu.

Unu ce placutu avemu de inregistratu din apropierea nostra totu pre socotel'a anului trecut. S'au inceputu adeca in Brasiovu unu fondu pentru negutiatori nenorociti. O alta fapta mai este contribuirea pentru imbracamintea scolariiloru seraci dela scolele din Brasiovu. Resultatulu celu dintaiu este o suma de 600 fl. din care va remane si fonduri se voru compara si haine pentru scolarii seraci. Cu deosebire fapta acest'a din urma nu are lipsa de nici unu comentariu. *)

Daru inca aru fi multe de inregistratu, bune si pote si rele din anulu trecut, inse spaciulu ne demanda a ne tiermuri prelanga cele numerate si a adauge la rubric'a celora rele inca o aducere aminte de pierdere'a nostra, prin morte'a directorului gimnasiale de pia memoria, Gavriilu Munteanu.

Catu pentru anulu viitoriu vomu vorbi forte terenurile, intre marginile legei. Aci credemu ca amu cuprinsu totu. Urmarea acest'a ne va fi garantia cea mai buna, ca in anulu venitoriu vomu potea inregistra mai numeroase socoteli refuite in interesulu prosperarei nationalitatii nostre, carea este datore a concurge si ea din tote puterile la totu ce se pote cuprinde in cuvintele:

Misiune de cultura.

*) Vedi coresp. de mai la vale.

Diet'a Ungariel.

In siedintia din 15 Ian. dopa autenticearea protocolului provoca presedintele pre arbitrii sectiuniloru, a le conchiam'a, spre de-baterea proiectului de lege despre infiintarea curtiei supreme de comptabilitate, catu mai curendu; dopa aceea anuncia urmatorele incurse: Directorele causeloru regalie I. Szabo, cere permissiunea dietei, de a pute intenta contra deputatului Dr. Svetozar Miletics unu procesu de presa, pentru unu articulu esutu in foia de elu redigata, „Zastava.“ Se tramite comisiunei de imunitate. Despartimentulu istoricu alu acad'miei magiare a tramisu, ca institutu subventionatu de statu pentru bibliotec'a dietei, resultatulu activitatiei ei in 53 de tomuri. Se propune bugetulu casei pentru lun'a Ian.; se va tipari si pre luni se va pune la ordinea zilei; deputatulu W. Bethlen demissionesca din cause sanitarie din postulu seu de membru alu comitetului finantialu; in marti'a viitoria se va face alegere noua pentru ocuparea acestui postu; mai multe petitiuni de ale jurisdictiuniloru se tramite comisiunei respective.

Representantii L. Gonda, G. Várady, L. Berzenczy si C. Bobory predau petitiuni, care se tramite comisiuniloru respect; Fr. Deák presenta petitiunea orasiului Pest'a pentru aprobarea speseloru judecatoriesci. Se tramite comitetului finantialu.

D. Irányi interpeleza pre min. de interne din caus'a unei dispusitiuni a judecatoriei pestane, in urm'a carei'a s'a delatatu mai multi individi, pentru colportagiulu, ce s'a facutu cu o epistola a lui Cossuth tractatoria despre asilulu honvediloru invalidi. Are min. de cugetu a sustiene acea dispusitiune, adresata, cu datulu 5 Iuliu 1867, orasiului Pest'a, prin care se ordina ca ori si ce epistola menita pentru publicu sa se censureza de primariulu orasiului? pre ce lege e basata acea dispusitiune? (Aplause din partea stangei.)

L. Berzenczey roga casa ca processulu seu, intentatu din partea judecatoriei criminale pestane, sa nu se mai tramite comisiunei de imunitate, ci in modu afirmativu indata sa se decida.

I. Iusth: cu Böszörményi inca s'a intemplat unu astfelu de casu; atunci inse s'a pronunciatu casa, ca unu reprezentantu nu pote abdice imunitatiei; deci sa se tracteze petitiunea judecatoriei criminale conformu regulamentului.

Presedintele: Analoga cu casulu acest'a a fostu a lui Miletics, casa s'a esprimita inse, ca asup'a imunitatiei unui reprezentantu nu pote decide unu deputatu ci casa intreaga.

Casa decide a tracta petitiunea judecatoriei criminale pestane dopa regulamentu; Berzenczey se roga a decide celu putienu in graba despre petitiune.

Sabas Vukovics face catra min. de interne urmatorea interpelare: 1. Cunoscutu e min. ca dam'a aceea, care de unadi prin purtarea ei eea batatoria la ochi pre galeria dietei a trasu atentionea asup'a sea, fu in Vien'a arestatata si ca o criminalista intr'unu modu brutalu cu siub'a tramisa in Ungaria? 2. nu se va cerceta lucrulu, ca se ofe publiculu incatu e adeverata aceea scire turbatoria? 3. deca se adeverez'a lucrulu, ce mesuri va lua contr'a aceloru organe jurisdictiunale, care asi'a de flagrantu au violatu libertatea si siguritatea personale? 4. la casu, ca o astfelu de tractare brutale se aiba urmari rele in privintia sanitaria a respectivei, nu va constringe pre urditori acelei procederi, se acopere speselo eventualminte? 5. ce garantia ne da ministrulu ca de aci incolo smintiti de minte, precum a fostu si respectiv'a, nu se voru mai tramite cu siub'a in patria loru.

Red.

Interpelatiunile lui Irányi și Vukovics se predau ministrului de interne și apoi se trece la ordinea zilei, la care e referatul comitetului financiaru despre bugetul anului 1870.

Dupa cetirea referatului se escusa referentul comitetului financiaru, Fr. Pulszky, prin câte-va cuvinte, ca nepreparatu a luat asupra-si referatul, in locul deputatului Caucez, care e morbosu; referatul inse in sine e asiá de chiaru, încátu deslusiri din parte-i nu sunt necesarie, la finea desbaterilor totusi va reflectá la obiectiunile ce se voru face.

C. Tiszá dechiara, ca la positiunile detaiate si va face observările seie; acum voiesce numai a descrie impresiunea produsa in elu prin referatul comitetului financiaru. Acelu referatu reprezinta intr'unu modu fórté tristu starea financiála a Ungariei; dovéda, ca opuseliunea a avutu in an 1867 dreptate, afirmându ca tíer'a nu va puté suportá sarcinele materiale, luate asupra-si in urm'a complanárei; pre lângá tóte crutiările, deficitulu e insemnatu. Tíer'a nu-si póte acoperi spesele seie ordinare; déca nu se face vre-o schimbare mai favorabila, ne ruinéza deficitele. De facia nu putem votá, pentru cele mai úrginte trebuinte, decâtú sume neconsiderabile, d. e. pentru instructiunea publica, si scopuri scientifice; cu tóte, ca nu se afla aici intre noi nici unulu care nu aru voi a votá de 5 seu 6 ori mai multu decâtú se cere in bugetu, cáci spesele precumpanescu cu multu venitele.

Acestu reu se póte curá numai prin micșorarea spelorulu pentru armata, cáci altcom financiele tíerei péru. O cestiune de mare importantia, despre care si referatul comitetului financiaru amintesce, e cestiunea pensiunilor; vorbitoriulu do-resce a se luá la protocolu, ca cas'a primesce in privinti'a acést'a parerea comitetului si insarcinéza pre min. a propune deodata cu bugetulu viitoriu si unu proiectu de lege despre regularea pensiunilor.

Fr. Déák: Mai întâiu sa se dechiare cas'a ca primesce referatul generalu alu comitetului financiaru si apoi are se urmeze desbaterea speciale; in decurgerea desbaterii speciale se póte tractá si despre acelu paragrafu, care se referesce la pensiuni, si atunci póte cas'a face observári protocolarie etc. (aplausu).

P. Moricz nu póte aprobá, din punctu de vedere nationalu-economicu, bugetulu; regimulu centralu alu Ungariei costa cu multu mai multu decâtú alu Cislaitaniei. Acolo se suie spesele la 298 milióne, la noi 191, resulta o diferentia de 107 milióne, pre cându acést'a diferentia aru fi se fia proportionalmente mai mare; noi simtimu in urm'a sistemulu nostru de contributiune sarcini'a spelorulu mai tare decâtú ei. Asiá aduce in Ungari'a contributiunea personale acquisitiva numai cu 40,000 fl. mai putienu, ca in Cislaitani'a, macaru de acolo populatiunea e si mai mare, si castiga si in tempulu de iérna, pre cându nóue ne lipsescu mijlocele de a castigá in tempulu acél'a (strigári: din lene).

In fine acceptéza bugetulu, in sa dechiara ca totu-déun'a va votá pentru celu mai strictu sistemu de crutiare.

Contele G. Kemény critica mai întâiu referatul generalu alu comitetului financiaru. Au speratu, ca comitetulu 'si va dá parerea nu numai asupra spelorulu ci si asupra venitelor statului, ceea ce in sa nu s'a intemplat. Situatiunea financiála nu e asiá de trista, precum o descrie Tiszá, facultatea tíerei de contributiune cresce, starea materiale se radica si asiá suntemu indreptatiti a sperá o diversione favorabila. Cestiunea pensiunilor taie in sfer'a transactionei si complanarea intereselor in cestiunea acést'a o tiene, din punctu de vedere oportunu, de corespondentia si corecta. Densulu acceptéza referatul generalu.

(Va urmá.)

Brasovu, 6/18 Ian. 1870.

Serbátorea de astadi s'a serbatu aici intre-cendu pre betrániile cei inainte cu o jumetate de seculu; s'a serbatu in intielesulu celu mai crestinescu, adeca cu fapte, ce aducu multiamire intima, bucuria spirituale. Nu numai resultatulu rugaciunilor si cantárilor pietóse, ci si faptele generóse aducu acést'a.

M'amu incredintiatu despre acést'a astadi, cându negutiatorii cetatieni, literatii si alti dd. din Suburbii, cari nu sciú, insuflati prin sántulu duchi la initiativ'a unui stimatu d. negutiatoriu mai betránu au prinsu ide'a lui sánta si alti doi negutiatori tineri zelosi, de formara unu comitetu si strinsera pentru vestminte, in favórea scolariloru seraci si goli preste 600 fl. v. a. cu cei 100 dela biseric'a s. Nicolau.

Din acesti bani se facura vestminte la 52 scolaru diligenti. Astadi in diu'a de bucuria, de prasnuire se impartira cu solenitate aceste vestminte de iérna. Erá ce-va sublimu, erá ce-va deosebitu, erá o fapta a crestiniiloru primitivi a vedé pre románi brasioveni esíndu din biseric'a si mergendu a imbracá pre cei goli, pre fiintiele cele mai nevinovate si suferitórie.

Bucuri'a prunciloru scolaru péna unui poetu aru fi chiamata se o descrie si fetiele multiamitórie a domnilor si damelor numeróse, cari participara la astfelu de fapta in felulu ei rara la románi numai unu pictoru ni le-aru puté infatisiá.

Scolarii capetara vestminte, eata si omulu, eata si celu ce vré se tráiesca mai multiamitóriu dupa mórté, ca imparte câte 20 xr. fia-cáruia spre a-si luá si pentru gura câte ce-va. D. Capitanu Cristuránu nu se putea multiamí fára a incántá si densulu pre aceste fiintie, din cari inca voru participá la compunerea generatiunii viitórie.

O fóia din Romani'a, nu-mi aducu aminte, care, sciú ca mai antierti scrisese la atari serbatori cam de aceste: Erá unu tempu, cându crestiniile adevérati serb'au intr'adeveru si se simtia ca suntu prasnice. Nu las'au pre seracu si pre celu golu,

ci impreuna cu ei, cari prin ajutórie si haine imbracându-i, se bucur'au.

Astfelu facura brasiovenii, sa tráiesca a urmá inceputulu, a urmá si pre viitoriu fapta nobila.

Declaratiune publica.

Dupa unu raportu, publicatu in „Heidelberger Zeitung“ nr. 275 din anulu 1869, profesorele W. Wattenbach in alu treilea discursu alu seu, tinutu in museulu de Heidelberg, descriindu pre sasiu din Transilvani'a si positiunea loru, afirma, ca intre multe pericole, ce au amenintiatu pre sasiu in existenti'a loru, este de a se numerá si precum penitóri'a populatiune romána din Transilvani'a, carea este o adevérata banda de tetunari si de hoti.

In urm'a intercesiunii, in acél'a-siu diurnalu nr. 278, din partea iuristulu in Heidelberg I. Bechnitiu pentru onórea natiunii románe, numitulu profesore Wattenbach da unu respunsu totu ia acelu diurnalu nr. 279, in care intre altele díce, ca expectatiunile seie despre valachi seu románi s'au reproducu prin raportorele diurnalulu amintitu in termini mai aspri, decum au fostu ai densului; — mai departe díce, ca a cercetatu numai pamentulu sasiloru (recte fondulu regescu) si cá densulu a vorbitu numai despre románi colonisati (?) pre acést'a; iéra pentru a dovédi, ca acesti románi suntu asiá precum i-au caracterisatu densulu, se provóca la ceea ce a scriu englesulu Carles Boner despre Transilvani'a, iéra cátra finea respunsului seu afirma Wattenbach, ca se indoiesce, déca románi, locuitori in colibi impregiurulu sateloru sasesci, au convictiunea, cá numai pre cultura se póte basá pretensiunea existenti'e nationale.

Ori-cum se voru luá cuvintele lui Wattenbach — dupa cum suntu relatate in nr. 275, seu dupa versiunea ce densulu o da in nr. 279 alu amintitulu diurnalu — nu se va poté neci cum trage la indoieála, cá onórea poporulu románu, in ceea ce privesce cultura si moralitatea lui, e atacata prin numitulu profesore in modulu celu mai insolente. Si acestu atacu e cu atât'a mai dorerosu simtitu, cu câtu elu se vede a fi anome calculatu de a inferá si discreditá inaintea opiniunii publice luminate si prin urmare de a lipsi de simpatia si spriginulu morale alu acelei'a pre unu poporu, carele, de si apasatu fára vin'a lui mai multi seculi, totusi, dovéda e istori'a lui, n'a lipsitu si nu lipsesce a-si implini cá ori-care dintre popórele conlocuitorie datorintiele seie cátra patria si umanitate si carele a adusu si aduce cele mai mari sacrificie posibili pentru de a intrá in concertulu popórelorulu cultivate si libere.

Comitetulu asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultura poporulu románu, petrunsu de marile sacrificie, ce poporulu románu din Transil-

FOISIÓRA.

Oratiunea funebrele tienuta la inmemntarea dir. Gavriile I. Munteanu de d. prot. I. Petricu.

„Fericiti cei repausati in Domnulu, cari moru acum, cá sa se odihnésca de ostenelele loru, iéru faptele loru voru merge cu ei.“ Apocal. 14 v. 13.

Rapedea trecere din viéti'a acést'a a ilustrulu barbatu si directoru primariu alu gimnasiulu nostru, Gavriile I. Munteanu, a implutu animele tuturor romániloru de unu regretu sfasiatoriu, de o dorere adunca, de o jale profunda. Tristetia si doliulu generale se vede tronându pre feciele tuturor jalniciloru ascultatori, pentru ca vedu, ca unu tesauru alesu alu natiunii, care traindu aru fi mai adusu multe sacrificie pre altariulu luminárei tene-rimei ei, spre binele bisericiei si alu natiunii románe, jace acum inainte-ne asediatu intr'unu sicriniiu pre drumulu eternitáti'e; suspina unulu fiacarele, cá acestu pré demnu barbatu alu natiunii, urmatu de unu cortegiú stralucitu are sa se pogóre cu corpulu celu maritoriu in intunereculu mormentalu, acél'a care in viéti'a au asudatu atâtú de multu pentru desgroparea si reinvierea natiunii seie, din mormentulu ignorárei si alu letargiei! Neindurat'a si nedumerit'a mórté ne a rapitu din mijloculu nostru pre acestu odoru, care erá fára si mándria

nóstra. Ea nu respectá dorintiele róstre, nu considerá perderea nóstra, perderea ce o suferé in repositulu biseric'a si natiunea nóstra, ci si-lu facú jertfa, pre care o vedemu aici acoperita in tristulu sicriniiu; mórtéa tirana, de care se infióra totulu, mórtéa, care nu canta nici la fromsetiele naturei, nici la flórea tineretiloru, care nu respectéza nici tari'a corpului, nici multimea meritelor, nici grápurile perfectiunii, ea tiran'a — taia, fára se face alegere, imbráncesce, fára se ié respectu, ea aruncá pamentu si calcá sub puciórele seie cele tiranice si neesorabile si pre barbatulu doririloru nóstre, asiádiándulu in tristulu acestu sicriniiu, spre alu reintórcé cu osamintele in pamentu, din carele fú ziditu.“

Mai incolo oratorele arata, cu citatiuni din sánt'a scriptura, ca pentru barbatii cei plini de virtuti si de merite mórtéa e numai unu somnu, o odihna dulce pentru natur'a obosita, dovédindu mai incolo, cum credé patriarhii si profetii, cá ómenii cei, cari si impodobescu sufletele loru cu moralulu celu bunu, cu credinti'a cea pia, cu faptele cele maretie, de a luminá poporulu si a ferici pre deaprópele seu, asteptau cu bucuria se sosésca minutulu trecerei loru din acést'a lume, in care sórtea mai adeseori tórna in paharulu óspetiloru sei amarulu veninu, decâtú nectarulu indulcitoru, si aplica la viati'a repausatulu cuvintele profetulu Davidu: „Cátu suntu de iubite locasiurile tale Dómné! doresece si se sfarsiesce sufletulu meu dupa curtile lui Dúmnedieu“,

trecundu la viéti'a in Domnulu repausatulu, care prin necurmat'a activitate, pentru binele comnu, pentru latirea moralitáti'e, pentru luminarea poporulu si a junimei románe, prin scrierile si invetiaturele lui a avutu totu dreptulu, cá incarcatu de merite, se inseteze de curtile lui D-dieu, fiindu ca in tóta viati'a lui s'a pregatitu pentru imperati'a lui D-dieu, ceea ce se va vedé din activitatea viéti'e lui, care cátu de pucinu cercetatu ne va convinge, ca perderea nóstra e cu multu mai dorerosá si mai mare decum o amu poté descrie:

„In Domnulu repausatulu, Gavriile I. Munteanu, se nascú in an. 1812 in Vingardu aprópe de Belgradu. Elementele limbei románe le-a invetiatu dela parintele seu, care erá cantoru bisericescu, cu atât'a placere, încátu, cá copilulu de 6 ani, ceté apostolulu in biseric'a. In etate de 10 ani ceté cazani'a si o esplicá crestiniiloru, arétánduise de atunci rarele lui talente. Studiele gimnasiale le facú la Belgradu, iéru cele filosofice si juridice la Clusiu, escelándu intre conscolarii sei cu diliginti'a si moralitatea. Dupa terminarea studiiloru pre la 1834 in etate de 22 ani, ne fiindu prospecte pentru tinerii ortodocsi, se capete vre-o dirigatori'a la dicasteriele austriace trecú in Romani'a, unde indatu fu denumitu de prefectu studiiloru in internatulu colegiulu dela St. Sav'a din Bucuresci. Acést'a dirigatori'a o purtá cu demnitate spre fóló-sulu tíerei si multumirea superioriloru sei 2 ani, cându i se deschise câmpu mai largu spre desvol-tarea sciintiloru seie in Romani'a.“

van'ia preste totu si in deosebi celu din fundulu regescu, isi impune pentru cultura sea, nu pote se-si exprime destulu de viu profund'a sea parere de reu, ca unu barbatu de scientie, unu istoricu germanu, a potutu se-si uie intru atatu de sine, incatu, in mijloculu Europei, intr'o cetate celebra prin atati eruditi si de siguru inaintea unui numerosu publicu luminatu, sa se apuce a arunca fara conscientia asupr'a poporului romanu, fia macaru si numai asupr'a celui ce locuesce in fundulu regescu, astufeliu de injurie grave si infamatorie.

Cum dovedesce numitul profesoriu, ca romanii din fundulu regescu locuescu in colibi impregiurulu sateloru sasesci? si prin ce i-au datu aceea ansa de e se indoi despre nesuinti'a loru de a-si intemeia existenti'a nationale prin cultura? — Dupa ce istoriculu Wattenbach, precum insusi marturisesce, a cercetat in persona fundulu regescu si a avutu intalnire cu cei mai destinsi barbati ai sasiloru, cine aru mai pote astepta se-lu vedea atatu de lipsitu de dovedi faptice, incatu, pentru de a se acoperi, se fia constrinsu a se veri sub scutulu lui Charles Boner?! — Cine este Charles Boner si cu cata iubire de adeveru a scrisu elu in opulu seu despre Transilvani'a, acesti'a trebui'a se o afle Wattenbach si dela sasii invetiati, cu cari dice elu ca a conversatu mai multu, si trebui'a s'o afle aceea Wattenbach si singuru, fara informatiuni, avendu ocaziune a se convinge prin intuitiune propria despre starea sasiloru si a romaniloru conlocutori in fundulu regescu.

Fiindu in faci'a loculu profesorele Wattenbach pote se afle, ca precum romanii din Brasiovu au infiintiatu frumosulu gimnasiu, de care densulu amintesce numai in respunsu, asi'a si ceialalti romani locutori in fundulu regescu si-au infiintiatu dupa poteri scole prin tote comunele locuite de ei, atatu prin cele mestecate cu sasi, catu si prin cele curatu romane; — mai departe pote se afle Wattenbach si de reuniunea femeiloru romane din Brasiovu, pentru inaintarea educatiunii orfaneloru si a fetiteloru serace, o reuniune ramurita in tota tier'a, carea sustiene ssole pentru scopulu aretatu nu numai in Brasiovu, ci si in alte locuri ale Transilvaniei, — asemenea pote se afle de multe societati romane de lectura, — in fine pote numitul profesoriu se afle si de considerabilele stipendie, ce se dau pre totu anulu in mai multe mii de fiorini studentiloru romani din mai multe fundatiuni romane si dela asociatiunea, pre care are onore a o representá subscrisulu comitetu cu resiedinti'a in Sabiu.

Daru aceste institute si mijloce de cultura Wattenbach le-au trecut cu vederea, seu inca fiindu in Transilvani'a, seu numai inaintea auditoriului seu din museulu de Heidelberg. In totu casulu inse e condemnabile, a ignora asemenea lucruri din vieti'a unui poporu, candu cineva si permite a se face judecatoriu asupr'a cultorei si moralitatiiei aceluia. Si profesorele Wattenbach se arata aci cu atatu mai condemnabile, cu catu in respunsulu seu insusi marturisesce, ca nu s'a simtitu

indemnatu a aminti in discursulu seu de institutele de cultura ale poporului romanu. Daru ce e dreptu, deca numitul profesore aru fi adusu inaintea auditoriului seu, institutele si mijlocele de cultura, ce poporul romanu si le a creatu si le sustiene si le folosesc cu succesu, in mani'a tuturor vicisitudiniloru tempului, cum aru mai fi incaputu langa aceea si injuriile ce elu ave se le arunce asupr'a acestui poporu? Pre langa o espunere a sacrificieloru si suceseloru, ce poporul romanu le pote areta pre calea cultorei si a civilizatiunei, cum aru mai fi potutu caracterisa istoriculu Wattenbach, inaintea unui publicu luminatu, pre poporul romanu atatu de infamu, incatu raportorele dela „Heidelberg-Zeitung“ se dica (vedi notiti'a din nr. 278 alu acelu diurnal), ca dupa cele ce a afirmatu Wattenbach despre portarea romaniloru din Transilvani'a fatia cu sasii, acei'a cu dreptulu se potu numi „o adeverata banda de incendiatori si de hoti!“ — Istoriculu Wattenbach a trebuitu se ignoreze si trecutul si prezentulu poporului romanu din Transilvani'a, pentru de a arunca asupr'a lui asemenea injurie infamatorie; caci istori'a patriei, de-si spune ca poporul romanu in Transilvani'a a fostu impilatu atati'a seculi, totu-si nu arata nici intr'unu locu, ca acelu s'aru fi degradatu vreo-data a fi o banda de tecunari si de hoti, iera statistic'a tieri arata invederatu, ca poporul romanu a statu si sta in privinti'a moralitatiiei celu pucinu pre acelu gradu, pre care au statulu si stau poporele conlocitorie favorite de statu.

Acestea premise, subscrisulu comitetu, pre langa espresiunea profunde se pareri de reu, caci a trebuitu se intempine din partea unui erudit istoriografu germanu asemenea atacuri, pre catu de nefundate, pre atatu de injuriose pentru poporul romanu din Transilvani'a si respective din fundulu regescu in ceea ce privesce cultura si moralitatea lui: dechiara de calumnie tendintiose asertiunile cuprinse in amintitele atacuri ale profesorelui Wattenbach si protesteza in contr'a acelu calumnie cu tota solenitate.

Din siedinti'a comitetulu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultura poporului romanu, tinuta la Sabiu in 4 Ianuaru 1870.

Comitetulu asoc. trans. pentru lit. si cult. poporului romanu.

Ioanu Hani'a m/p. I. V. Rusu m/p.
vice-presied. secret. II.

Protocolulu siedintiei a IV-a.

(Ordinaria.)

tinuta din partea directiunei asociatiunei nationale pentru cultura poporului romanu in Aradu, in 2 Ianuaru 1870.

De facia au fostu:

Presiedinte: Ioane Popoviciu Desseanu directoru secundariu;

Membri: Mirone Romanu, Emanuilu Misiciu,

Ioane Rosiu, Demetriu Conciu, Teodoru Serbu, si Georgiu Dogariu.

Notariu: Petru Petroviciu.

Nr. 27. Colectantele din Moderatu, dlu notariu comunale Emanuilu Philimonu cu raportulu seu de datulu 23 Decembre 1869, strapune sum'a de 28 fl. 40 xr. v. a. incasata dela mai multi membri restantieri de acolo, restituindu si unele dechiaratiuni aflatore la densulu, cu aceea rogare: ca fiindu ocupatu cu trebile oficiului notariuale nu se simte in stare de a sucurge si mai departe cu ajutoriulu seu de colectante, ci abdice de acesta chismare.

Decisiune. Raportulu dlu colectante se ie la cunoscentia, — si despre banii strapusi la perceptoratulu asociatiunei se dispune; a se estrada evitele pre partea solvitoriloru membri, care voru fi de a se tramite colectantelu mai susu numitu pentru inmanuare. — Abdicerea de colectura a dlu notariu Emanuilu Philimonu se ie la cunoscentia pre langa espriimerea recunoscentiei pentru ustanelele D-sele in trebile asociatiunei ca colectante, si in loculu D-sele se denumesce dlu Georgiu Deacu, carele este postitu a primi asupr'a-si agendele colecturei acestei'a, si a concurge la afacerile asociatiunei, insarcinandu-se notariulu asociatiunei, ca spre scopulu acest'a se estradee estrasulu protocolulu capitalu alu membriloru aflatori in aceea-si colectura, — si tote tipariturele dispuse sub nr. 16. alu decisulu directiunulu din a. tr. — Despre ce ambii mai susu numiti domni voru fi de a se inscinti'a prin estrasu protocolaru. —

Nr. 28. Se face propunere: ca din privinti'a economisarei cu spesele recerate, pentru lumini pre sem'a cancelariei directiunali, — catu si pentru lips'a neincungiurabila a luminarii debuintiose in localitatea de lectura, — sa se proveda aceste, cu lampe de petroleu in locu de lumini.

Decisiune. Propunerea acesti'a se primesce, si se decide: a se procura din partea economatulu asociatiunei doue lampe, un'a pentru cancelaria si un'a in forma de candelabru pentru localitatea de lectura.

Nr. 29. Perceptorulu asociatiunei, Emanuilu Misiciu, strapune actele remase de repausatulu lui socru, fia-iertatulu protopopu alu Siriei, Georgiu Popescu, ce se referesca la agendele colecturei asociatiunei, — si anume: protocolulu de licidare si estrasulu restantieriloru, apoi ofertele restante incasate in suma de 97 fl. v. a. si mai multe dechiaratiuni despre solvirea deobligata a oferteloru restante, tote atinse in reportulu repausatulu colectante de datulu 31. Aug. 1869.

Decisiune. Actele din cestiune se estradau comisiunei censuratorie de sub nr. 16. spre pertractare; si avendu directiunea in vedere zelulu neobositu si insufletirea ce a manifestatu repausatulu protopopu Georgiu Popescu facia de intreprinderilo asociatiunei intru naintarea scopuriloru ei sublimu, si preste totu pentru promovarea cultorei nationali a poporului romanu, — nu pote intrelasa a da espresione adencei condolintie pentru perderea acestor

La an. 1836 repausatulu fu chiamatu de zeolosulu eppu Chesarie in calitate de inspectoru si profesor, la infiintandulu seminariu dela Bozeu, care lu deschise in 15 Aug. 1836 cu o cuventare inaugurala.

Apoi in 8 ani conduse cu multa activitate si moralitate acestu seminariu si propuse sciintiele teologice spre luminarea clerulu, si multumirea mai mariloru sei.

De aici fu transpusu de metropolitulu din Bucuresci la veduviti'a episcopia a Argesului, ca se organizeze si acolo seminariulu, unde organizandulu propuse sciintiele prescrite, ca inspectoru alti 4 ani, pana la capetulu anulu 1848, candu in urmarea evenimenteloru turburatiiose, fiindu romanii ardeleni totu din indemnurile si uneltirile straine persecutati, se reintorse iera-si in Ardealu.

Activitatea literaria a repausatulu in restimpu de 14 ani, catu petrecu in Romani'a, se vede din urmatorele:

1. Elu a fostu colaboratoru la foi'a periodica numita „Vestitoriulu besericescu“.
2. Singuru a lucratu ca adausu la acea foia bis. „Meditatiunile relegiose in 2 tomuri.“
3. Elu a tradusu din limb'a germana opulu lui Gothe „Suferintiile junei Verter“.
4. Asemenea a tradusu din limb'a latina opulu „Urmarea lui Crestu“.

Se vedemu, cum a folositu timpul petrecerei se se in Ardelu: Aici in 1848 ca unu barbatu alesu alu natiunei se se fu chiamatu ca membru alu comitetulu romanu din Sibiu pentru apararea patriei; inse devenindu ocupata capital'a Sibiuulu de insurgenti se retrase erasi in Romani'a, de unde preste vreo cateva luni reintorcanduse in 1849 erasi la Sibiu, se puse in corespondinti'a cu unie'a gazeta romana ce esista atunce in Ardelu, scriindu multi articuli in folosulu cercatei se se natiuni precum si in „Gazeta Bucovinei“

La 1851 adeca inaintea de acesta cu 18 ani se puse in cointielegere cu mai multi romani de bunu simtiu si lu prim'a cathedra de profesore gimnasiale asuprasi, ca se ajute a se realisa comun'a dorinti'a a romaniloru brasioveni, de a se infiintia unu gimnasiu romanescu in Brasiovu.

Gimnasiulu micu prin energi'a concetatianiloru nostri, prin sacrificiele loru cele mari cu archiereulu loru si amicii cultorei in frunte, si cu ajutoriele acestei s. beserici si ale celei din cetate se infiintia, si repausatulu fu primulu profesor, care conduse acestu gimnasiu, trecundu singuru cu scolarii si punendu fundamentu asiediamentiului de invetiatura. Era si colaboratoru la „Gaz. Transilv.“ pana in 1853.

La 1853 fu insarcinatu si cu directiunea acestu gimnasii, care la 1866 se redica la gimnasiu superioru publicu cu 8 clase.

In 1867 primi onorea a fi denumitu membru alu societatiei academice romane in Bucuresci.

In decursulu acestoru 18 ani pre langa alte scrieri a mai datu repausatulu la lumina urmatorele opuri:

1. Unu manualu de geografia generale.
2. Geografia biblica.
3. Dictionariulu germano-rom. in societate cu literaturulu d. G. Baritiu.
4. Cuventarea pentru publicitatea gimnas. romanu.
5. Carte de lectura pentru gimnasia.
6. Gramatic'a romana in 2 tomuri.
7. Vietile celoru 12 chesari, traducere din Svetoniu.
8. Cateva programe gimn. la finea anulu scol.
9. Vieti'a lui Agricola din Tacitu.
10. Oratiu flacu, tradusu cu comentariile de lipsa.
11. Tacitu intregu, manuscrisu neesitu inca la lumina.
12. Sintacsea romana.
13. Svetoniu intregu tradusu.

Cu aceste si ceialalte asemenea opuri a inavutitu repausatulu natiunea, iera pentru sine si scump'a sea socia si pentru dile negre de lipsa si de betrapetie nu-si agonisi alta avere, decatu singur'a mangaiere ca in 35 ani a facutu catu a pututu pentru luminarea si cultivarea junimei romane, bucuranduse de a-si vede scolarii sei, ca forte multi ocupa posturi onorifice in Ardelu si in Principatele romane.

(Va urm.)

tui membru și conationalistă atât de inspirată pentru buna stare și prosperarea culturii poporului. — Câtă despre agendele referitoare la colectarea din Siri'a, — pentru aceste se denumesc din notariu comunale de acolo Ioane Moldovanu, și este poftit pentru bună voință: de a primi această sarcină, și a sucurge direcțiunii întru realizarea treburilor asociațiunii, însărcinându-se notariatul a transmite cunțile estradate de perceptoratu pe partea solvitorilor, și toate tipariturile amintite în decisiunea direcțiunii de sub nr. 10 mai sus provocată.

Nr. 30. Presedintele: Directoru secundariu, Ioane Popoviciu Desseanu, prezintă un'ă epistolă a Ilustrității Sele dlui directoru primariu al asociațiunii, Antoniu Mocioni, — prin care străpune acțiunea lui Simeonu Andronu Galbinescu din Sarafol'a, promovată de dl. avocat Emericu Stanescu contra asociațiunii ca erede universalu al repausatului Ioane Cresticiu din Siri'a, pentru 80 fl. și accesorii legali, pretinși în desdănnarea alor 8 acove de vinu despre care se afirmă: ca aru fi fostu depuse în celariulu repausatului.

Decisiune. Fiindu cauză această urgentă, se dispune: a se estrada acțiunea de sub întrebare fiscalului asociațiunii Iosifu Popoviciu și numai de câtă prin presedintele directoru secundariu pe lângă plenipotentia de a se infatisia la pertractarea defiptă pe 4. l. c. nesmintitu, și ca reprezentantele asociațiunii a-si câștigă informațiunile necesare în meritulu acestei cauze procesuale, apoi în contielegere cu presedintele directoru secundariu a întreprinde toate măsurile ce se voru aretă de lipsa spre apărarea intereselor asociațiunii, avendu a reportă despre rezultatu la timpul seu direcțiunii; — în câtă s'aru recere nescari spese pentru comparațiunea această, se însărcineza perceptoratu aceste ale anticipă pe lângă darea specificațiunii contrasemnate din partea presidiului.

Nr. 31. Pentru autenticarea acestui protocolu. Decisiune. Se defigă terminulu pe mâne în 3 Ianuariu a. c. la 5 ore după mediadi, avendu membrii de față a se infacisia, în cancelaria asociațiunii.

Protocolulu acest'ă s'ă cetitu și autenticatu în presentia membrilor: Ioane Popoviciu Desseanu, Mirone Romanu și Petru Petroviciu.

Aradu, 5 Ianuariu 1870.

Ioane Popoviciu Desseanu m. p.
directoru secundariu.

Petru Petroviciu m. p.
notariu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parohii din satulu Bai'a în dieces'ă Aradului, protopresviteratulu Totvaradii, — după avut'ă contielegere cu parintele protopopu concerninte, scrisu până în 30 Ianuariu, 1870.

Emolumintele acestei parohii stau: din 12 jugere de pământu, jumetate aretoriu, jumetate fenatiu (cosalau) venitul stolariu și birulu anualu — câte o mesura de cucurudiu sfermatu de casa, dela 120 numere de case.

Doritorii suntu avisati a-si tramite recursele sele, — instruate după prescisele „Statutulu organicu“, și adresate către sinodulu parohiale, — până la terminulu defiptu la parintele protopopu în Totvaradi'a.

Bai'a, în 30 Decembre, 1869.

(1—2) Comitétulu parochialu.

Edictu.

Ioane Ludescu din Valachi'a nascutu, casatoritu în Poiana, scaunulu Mercurei, care de 6 ani au pasesitu cu doi copii cu necredintia pe legiuit'ă sea socia Mari'a Dimitriu Cornea din Poiana și nu s'au mai auditu nimica despre locul aflării lui, se provoca că în terminu de 6 luni sa se infacisieză cu socia sea la subsemnatulu foru protopopescu, și se arete cauză pribegirei, și pasesirei sociei sele — seu în persónă, seu prin procuratoru căci la din contra și în absentia densului se va otari în cauză lor, după canónele santei nostre biserici, cele de lipsa.

Sabiu, 1 Decembre 1869.

Scaunulu prof. gr. or. alu Mercurei.

Petru Badila,
Protopopu.

(31—2)

Edictu.

Stan'a lui Stanciu Rambu, carea de 3 ani, a parasitu cu necredintia pe legiuitulu seu barbato, Ioane Radenea, ambi din Zernesti, și pribegeste în lume, — nesciindu-se ubicatiunea ei, — se citeza prin acest'ă, în terminu de unu anu, și un'ă di, a se presentă cu atâtă mai siguru înaintea subscriului scaunu protopopescu, cu câtă ca, la din contra, procesulu matrimonialu asupra-i urditu se va decide, și în absentia ei, conformu SS. Canóne ale Bisericei nostre gr. or.

Dela scaunulu protopopescu alu Branului.
Zernesti, 26 Novembre 1869.

(2—1) I. Metianu,
Protopopu.

Edictu.

Prin care Ev'a nascuta Nicolau Imberusiu din Sabiu, carea de tempu mai îndelungatu cu necredintia au parasitu pe legiuitulu ei barbato Ioane Maftiu, fără a se scî loculu aflării ei, se citeza prin acest'ă, că în terminu de unu anu dela datulu de fatia, negresitu sa se infacisieză înaintea

subscriului foru matrimoniale, pentru ca, la din contra, și în absentia ei se vpru otari cele de lege prescise.

Sabiu, 30 Decembre 1869.

Forulu matrimoniale gr. or. alu protopopiatului tract. Sabiului I.

Ioane Hanni'a.

(3—1)

Protop.

Edictu.

Mari'a lui Petru Vladu, carea de mai multu timpu a parasitu cu necredintia pe legiuitulu seu barbato, Ioane Rogorea, ambi din Codlea, pribegindu în lume, — se citeza prin acest'ă, ca în terminu de unu anu, și un'ă di, sa se presentedi cu atâtă mai siguru înaintea subscriului scaunu protopopescu, cu câtă ca, la din contra procesulu matrimonialu asupra-i pornitu, se va decide și în absentia ei — conformu SS. Canóne ale bisericei nostre gr-orientale.

Dela scaunulu protopopescu alu Branului.
Zernesti, în 16 Decembre 1869.

I. Metianu.

(4—1)

Prot.

Invitare de prenumeratiune.

la

„POESIA SI PROSA“

tom. I.

Până ce unii dintre contemporanii și amicii mei, cari-si incepura deodată cu mine cariera literaria pe la 1860—62 (Grande, Vulcanu, Grozescu), ba unii și dintre cei mai noi (Dragescu), ba chiar și dintre invetiacei mei (Badescu) me prevenira acum cu adunarea și publicarea opurilor sele în tomuri nedependenti;

subscriulu stămu pusu la cugețe serioșe, deca va fi în folosulu literaturii nostre și în interesulu modestei mele reputatiuni literarie, a-mi adună și eu încăi cele mai bune din opurile mele poetice și din studiile mele științifice-literarie, este în decursu de mai multi ani prin organele nostre publice, și a le întinde onoratului publicu într-o colecțiune separată?

Cându lir'a română suna sub degete de Alessandri, Bolintineni, Eliadi, cându cestiunile nostre științifice-literarie potu fi desbatute de atâtea pene ilustre, ore încercări că ale mele, merită-voru a fi cetite și ele de publiculu român?

Intr'aceea considerându caldur'a și complacerea, cu care a întempinat totu-deună publiculu român lucrările mele literarie;

considerându starea întru adeveru foarte miserabila a comerțului literariu, ce esista între noi și între Romani'a, din care cauza produsele literatloru nostri mai eminenti de preste Carpați nu potu strabate de felu, seu numai cu mare greutate în cercurile nostre, și asiă publiculu român de dincóce de Carpați duce încă mare lipsa de lectură natională;

considerându, ca precum preste totu la radicarea unui edificiu, asiă și la radicarea edificiu-ului literaturii nationale nu numai petrele massive, ci și farmaturile mai neînsemnate încă si-au folosulu și loculu lor;

m'amu otaritu în urma, a adună cele mai alese din opurile mele poetice și prosaice, și revediate și corese ale publică într-un'ă colecțiune sub titlulu:

„POESIA SI PROSA“ tom. I.

Acésta colecțiune va cuprinde vre-o 35 poezii parte religioșe, parte nationale, și trei disertațiuni, tinate la adunările gen. ale asociațiunii transilvane în Clusiu, Gherl'a și Siomeut'a-mare; anume: „O privire fugitivă preste literatur'a română;“ „Parenesu asupra poetului Andreiu Muresianu;“ și „Limb'a că conservatoriă nationalității nostre și furtunele seculor;“ dintre cari ceste două din urma acum voru esî publicate pentru întâi'a óra.

Fia-mi iertatu a trage atentiunea onoratului publicu mai vertosu asupra disertațiunii despre literatur'a română, care la tempulu seu fu primită cu mare însufletire nu numai de adunarea gen. a Asociațiunii transilvane celebrată în Clusiu, ci și de tota pres'a română, și reproducă după foile nostre de aici întregă și prin „Romanulu“ principalulu nostru jurnal din Bucuresci. Cându durere! în tota literatur'a nu avem nici uniculu materialu, care se ne invetie și lumine despre diversele faze de dezvoltare ale literaturii nostre nationale, și despre bravii, cari si-au jertfitu viața întru cultivarea limbei și națiunii nostre; acest'ă disertațiune, ilustrându toate períodele literaturii nostre dela cei mai vechi cronicari și scriitori bisericesci până la tempulu celu mai nou, și provediuta acum cu unu numeru copiosu de note, cari esplica mai în detaliu relațiunile nostre literarie din tempu în tempu; va deservi — credu — de unu îndireptariu prea folositoriu nu numai dloru profesori și studenților, ci tuturoru acelor'a, cari dorescu (și care românu seu româna se nu doresca?) a se cunoșce mai de aproape cu literatur'a română, cu dezvoltarea și cultivatori ei din diversele període.

Opulu pusu acum sub tipariu va face vre-o 13—14 cóle în 8-u, pre arthia velina, în formatu placutu modernu, și va esî și se va tramite on. prenumeranti cu începutulu lui Februaru 1870.

Pretulu unui exemplariu este 1 fl. v. a. pentru românii de dincóce, și 3 lei noi pentru cei de dincóce de Carpați.

Prenumeratiunile suntu de a se tramite la subscriulu, celu multu până la 10 Februaru 1870. DD. colectanti după 10 exemplarie voru primi unulu gratuitu în semn de recunoscintia.

Deca nu va fi acestu opu unu castigu pentru literatură; voiu se fia încăi unu semn de suvenire dela mine numerosiloru mei binevoitori, cunoscuti și amici, a căroru partinire caldoroșă o si ceru cu onóre.

Oradea - mare (Gross-Wardein în Ungari'a) 15 Decembre 1869.

Justinu Popfii,

profes. fostu redact. alu „Amvonului“